

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГАЛИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА**

РОЗГЛЯНУТО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Галицького коледжу
імені В'ячеслава Чорновола
«02» січня 2020р., протокол № 3

**Введено в дію наказом Директора
№01/07 від 09.01.2020.**

Директор М.П. Баб'юк

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність**

Тернопіль-2020

1. Загальні положення

1.1 Положення про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола (далі - Положення) визначає дотримання основних принципів академічної доброчесності в навчальній та освітньо-науковій діяльності коледжної спільноти як невід'ємну складову системи забезпечення якості освіти.

1.2 Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», чинних наказів та рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, інституційних нормативних документів: «Статуту Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола», «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти», «Кодексу академічної доброчесності».

1.3 Дія Положення поширюється на усіх учасників освітнього процесу: педагогічних, науково-педагогічних працівників Коледжу та здобувачів вищої, фахової передвищої освіти.

1.4 Зміст основних понять, використаних в Положенні, розкритий в Кодексі академічної доброчесності Коледжу.

1.5 Положення є складовою загальної нормативної бази Коледжу і розміщується в електронному реєстрі розділу «Публічна інформація» офіційного сайту Коледжу.

2. Система забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у Коледжі

Система забезпечення принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у Коледжі включає наступні складові:

- **інституційну нормативну базу**, яка визначає зміст, механізми популяризації та впровадження принципів академічної доброчесності, процедури попередження та боротьби з негативними її проявами. До основних документів внутрішньої нормативної бази відносяться:

- ✓ Кодекс академічної доброчесності;
- ✓ Положення про академічну доброчесність;
- ✓ Положення про комісію з академічної доброчесності.

- **структурні підрозділи та уповноважені комісії**, які забезпечують популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в навчальну та наукову діяльність Коледжу, а також виконують наглядову і контролюючу функції. Серед них:

- сектор академічної доброчесності;
- Комісія з академічної доброчесності;
- одноразово сформовані комісії з академічної доброчесності, які, за необхідності, створюються наказом директора.

Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої та фахової передвищої освіти до складу даних комісій повинні обов'язково входити представники органів студентського самоврядування.

До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до відповідальності за порушення академічної доброчесності. У випадку встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом директора.

Засідання комісій вважається правомірним у випадку, якщо участь у їх роботі приймає не менше двох третин членів. Рішення комісій вважаються ухваленими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів, шляхом відкритого голосування.

- **інформаційна база**, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітнього процесу Коледжу у питаннях академічної доброчесності. Основні складові інформаційної бази:

- розділ «Академічна доброчесність» офіційного сайту Коледжу;
- інформаційні матеріали, які присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (буклети, банери тощо);
- матеріали присвячені формуванню культури академічного письма та попередженню плагіату;
- інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання, які створені спільно з представниками роботодавців;

- **інструменти впровадження** дотримання принципів академічної доброчесності у навчальній та науковій діяльності Коледжу, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:

- інформаційно-консультативне супроводження викладачів та здобувачів вищої освіти через поширення інформації щодо відкритих онлайн-ресурсів, відео-роликів, друк буклетів та іншу діяльність з промоції принципів академічної доброчесності.
- включення у програму підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Коледжу структурного модуля «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці»;

- лекції основних стейкхолдерів вищої освіти (відомих випускників, роботодавців, експертів тощо) з тематики переваг чесного навчання та реалізації якісних наукових досліджень;
- підписання учасниками освітнього процесу Декларацій щодо підтримки принципів академічної доброчесності та недопущення її негативних проявів.
- **інструменти контролю** дотримання принципів академічної доброчесності у навчальній та науковій діяльності Коледжу, які передбачають:
 - здійснення анкетування учасників освітнього процесу на предмет порушень академічної доброчесності;
 - обов'язкову перевірку кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату відповідно до створеної нормативної бази.

3. Управління процесом дотримання академічної доброчесності

3.1. Управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності на загальноколеджному рівні здійснює заступник директора з наукової та навчальної-виробничої роботи.

3.2. У безпосередньому підпорядкуванні заступнику директора з наукової та навчальної-виробничої роботи знаходиться Сектор академічної доброчесності (Далі - Сектор), головною метою якого є сприяння дотримання принципів академічної доброчесності в навчальній та науковій діяльності Коледжу.

При вирішенні основних своїх завдань Сектор діє спільно з іншими структурними підрозділами та відділами Коледжу відповідно до напряму діяльності:

- управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності в освітній діяльності Коледжу та інформування здобувачів освіти, працівників Коледжу про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності, а також реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюється академічним відділом, в тому числі сектором моніторингу якості освіти та навчально-методичною радою з питань якості освіти.

- управління процесом дотримання принципів академічної доброчесності при реалізації всіх напрямів наукової діяльності здійснює заступник директора з наукової та навчально-виробничої роботи спільно з науково-міжнародним відділом.

Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної

недобросовісності проводиться у тому числі і студентським самоврядуванням.

4. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності

4.1 Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої, фахової передвищої освіти та працівників Коледжу.

4.2 Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних, навчальних робіт; факти порушення академічної доброчесності працівниками виявляються передусім керівництвом Коледжу та його структурними підрозділами.

4.3 Рішення щодо академічної відповідальності за порушення доброчесності може прийматись особами, зазначеними у пункті 4.2 Положення та Комісією з академічної доброчесності.

4.3.1 Викладач може призначати наступні види академічної відповідальності для здобувачів вищої, фахової передвищої освіти, що порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

4.3.2 Керівник кваліфікаційної роботи може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої, фахової передвищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної, навчальної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної, навчальної роботи;
- повторне виконання кваліфікаційної, навчальної роботи;

4.3.3 Завідувачі кафедр (голови ЦК), декани факультетів (завідувачі відділень), керівники структурних підрозділів та заступники директора Коледжу можуть призначати такі види академічної відповідальності працівникам Коледжу, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка

яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

4.3.4 Комісія з академічної доброчесності може призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої, фахової передвищої освіти - виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії, позбавлення академічної стипендії;
- повідомлення батьків здобувача освіти про вчинене порушення;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;
- рекомендувати до розгляду директором, Вченою радою Коледжу або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності: позбавлення наданих пільг з оплати за навчання; оголошення письмової догани із занесенням до особової справи порушника; відрахування із закладу освіти; виключення із членів Вченої ради, дорадчих і робочих органів Коледжу або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін; письмове попередження; відмова в присвоєнні педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; звільнення.

4.4 За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і працівники Коледжу можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення Комісії.

4.5 Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з Комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію Коледжу, факультету (відділення), кафедри (циклової комісії), тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних працівників).

4.6 У випадку, якщо викладач, керівник кваліфікаційної (навчальної роботи), завідувач кафедри (голова ЦК), декан факультету (завідувач відділення), керівник структурного підрозділу Коледжу, заступник директора не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, тоді вони подають заяву на ім'я голови Комісії з академічної

добросовісності про розгляд даного порушення.

4.7 У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.

Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

Клопотання може бути також подано від імені здобувача освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної добросовісності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної добросовісності з боку іншого здобувача освіти чи працівника Коледжу.

4.8 Процедура розгляду факту порушення академічної добросовісності Комісією з академічної добросовісності складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної добросовісності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

4.9 Розгляд факту порушення академічної добросовісності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісії, адміністрацію Коледжу та особу, що підозрюється у скоєнні порушення академічної добросовісності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної добросовісності, має право:

- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються Комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;
- за власної ініціативи чи у відповідь на запит Комісії надавати письмові пояснення по суті справи або відмовитись від них;
- бути присутньою на засіданні Комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

4.10 Комісія з академічної добросовісності розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення, результатів службового розслідування та з урахуванням пункту 4.5 Положення.

4.11 У випадку незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності за пунктами 4.3.1-4.3.3 Положення, або Комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я директора у десятиденний термін після оголошення рішення Комісії. У разі подання апеляції, ініціатором якої є здобувач освіти або співробітник Коледжу,

розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом директора.

4.12 Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після підписання наказу директором, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки комісії оформляються відповідним протоколом та подаються на розгляд директора, який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

5 Порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату

5.1 Перевірці на наявність ознак академічного плагіату обов'язково підлягають:

- навчальні (курсів роботи (проекти)) та кваліфікаційні (дипломні роботи (проекти)) роботи здобувачів вищої освіти, які на етапі подання роботи до захисту перевіряються безпосередньо керівником навчальної/кваліфікаційної роботи або відповідальним на кафедрі (цикловій комісії), що призначається у встановленому порядку;
- науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, методичні вказівки), які на етапі рецензування перевіряються відповідальними особами, які призначаються у встановленому порядку;

Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду.

5.2 Перевірка всіх видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів (далі - програми), які дозволяють згенерувати звіт за результатами перевірки (далі - звіт) зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та (або) ілюстративних запозичень.

5.3 Програми можуть знаходитись у відкритому доступі або надаватись Коледжу компаніями-розробниками на платній чи безоплатній основі.

Алгоритм перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату визначається окремою інструкцією.

5.4 У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота (залежно від її типу) допускається до захисту, рецензування або розгляду, рекомендується до друку, вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

5.5 Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку.

5.6 Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю повторної перевірки. Причини повернення роботи зазначаються у протоколі перевірки. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення, вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

5.7 Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності. Причини недопущення роботи до захисту рецензування або розгляду (відсутність рекомендації до друку), а також вид академічної відповідальності зазначаються у протоколі перевірки. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається уповноваженою особою або Комісією у відповідності до пункту 4.3 Положення. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб або незгоди автора (авторів) роботи з результатами перевірки процедура подання та розгляду апеляції визначається пунктами 4.10 і 4.11 Положення.

6. Заходи з попередження порушень академічної доброчесності в освітньо-науковій діяльності

Попередження порушень принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітньому середовищі Коледжу реалізуються проведенням комплексу профілактичних заходів, основні з яких полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої, фахової передвищої освіти та працівників Коледжу про необхідність дотримання Кодексу академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність, виконання загальнодержавних та інституційних нормативних документів;
- підписанні здобувачами вищої, фахової передвищої освіти та працівників Коледжу Декларації про дотримання принципів академічної доброчесності;

- організації заходів з формування культури академічного письма;
- формуванні завдань для навчальних та кваліфікаційних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання;
- щорічному проведенні заходів з питань впровадження академічної доброчесності в освітньо-наукову діяльність Коледжу для здобувачів освіти та працівників закладу;
- створенні інформаційних та методичних матеріалів, присвячених інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- розробці спільно з представниками роботодавців інформаційних матеріалів щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;
- створенні та розміщенні матеріалів, присвячених популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають освіту (банери, інфографіка, відео ролики, роздаткові матеріали тощо).

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення вводиться в дію наказом директора Коледжу.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора або наказом директора за рішенням Вченої ради Коледжу.

7.3. Відповідальність за дотриманням Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи, структурні підрозділи та відділи Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.